

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік в зарубіжних країнах

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Облік в зарубіжних країнах		
Викладач (-і)	Шкроміда Н.Я., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування		
Контактний телефон викладача	+38(066)3672982		
E-mail викладача	nadiya.shkromyda@pnu.edu.ua		
Формат дисципліни	Очний та заочний		
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.		
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6692		
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій		
2. Анотація до курсу			
<p>Курс охоплює вивчення основних принципів, методів та практик обліку, що застосовуються в різних країнах світу. Студенти будуть ознайомлені з різноманітністю систем і моделей бухгалтерського обліку та їхніми особливостями, в розрізі активів та зобов'язань, калькулювання собівартості продукції, грошовими потоками та ін. Курс також зосереджений на порівняльному аналізі міжнародних стандартів та національних вимог щодо обліку та фінансової звітності. Практичні вправи та кейси допоможуть студентам зрозуміти, як змінні фактори впливають на процеси обліку в різних країнах.</p> <p>Курс спрямований на поглиблене розуміння міжнародних стандартів обліку та їхню роль у глобальному бізнесі, що допоможе студентам розвинути свої професійні навички та підготує їх до роботи в умовах міжнародного бізнесу.</p>			
3. Мета та цілі курсу			
<p>Мета проходження курсу полягає у набутті студентами необхідних знань та компетентностей в галузі обліку зарубіжних країн з урахуванням загальноприйнятих принципів та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Вивчення специфіки організації бухгалтерського обліку у зарубіжній практиці, оформлення господарських операцій первинною документацією, відображення їх на рахунках синтетичного обліку та складання фінансової звітності. Навчальний процес спрямовано на вивчення широкого кола загальних питань фінансового та управлінського обліку зарубіжних країн з розвинутою ринковою економікою.</p>			
4. Програмні компетентності та результати навчання			
<i>Фахові компетентності:</i>			
Розуміння особливостей відображення інформації про бізнес процеси у системі фінансового та управлінського обліку зарубіжних країн, їх систематизація та узагальнення у звітності, а також інтерпретації для задоволення інформаційних потреб.			
<i>Результат навчання:</i>			
Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження.			
Обсяг курсу – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16	
практичні		14	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
8	071 Облік і оподаткування	четвертий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
<p>Тема 1. Міжнародні системи обліку та загальні принципи його організації в зарубіжних країнах</p> <p>1.1. Роль обліку в системі управління та користувачі облікової інформації. Види обліку, їх відмінності.</p> <p>1.2. Характеристика та класифікація міжнародних систем і моделей бухгалтерського обліку.</p> <p>1.3. Склад і загальна характеристика міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, їх зв'язок з національними стандартами обліку.</p> <p>1.4. Загальні принципи побудови міжнародних планів рахунків.</p>	2	2	10
<p>Тема 2. Зарубіжний досвід обліку грошових коштів та розрахунків з дебіторами</p> <p>1.1. Склад грошових коштів, документальне оформлення та відображення в обліку.</p> <p>1.2. Застосування платіжних систем та особливості обліку безготівкових операцій.</p> <p>1.3. Класифікація та оцінка дебіторської заборгованості.</p> <p>1.4. Методика розрахунку та облік резерву сумнівних боргів. Облік векселів до отримання.</p> <p>1.5. Основні підходи до управління дебіторською заборгованістю: зарубіжний досвід.</p>	2	2	10
<p>Тема 3. Особливості обліку довгострокових і поточних активів у зарубіжних країнах</p> <p>1.1. Сутність, класифікація та оцінка довгострокових активів підприємства.</p> <p>1.2. Особливості документування та облік руху довгострокових активів.</p> <p>1.3. Методи нарахування амортизації довгострокових активів.</p> <p>1.4. Облік надходження та вибуття поточних активів у зарубіжних країнах.</p>	4	4	10
<p>Тема 4. Зарубіжна практика обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції</p> <p>1.1. Виробничі витрати, їх класифікація.</p> <p>1.2. Порядок формування собівартості продукції, робіт, послуг та відображення в обліку.</p> <p>1.3. Застосування системи стандарт-кост у процесі обліку витрат на виробництво. Переваги та недоліки системи.</p> <p>1.4. Облік виробничих витрат за системою директ-костинг: переваги і недоліки.</p>	4	4	10
<p>Тема 5. Зарубіжний досвід обліку короткострокових і довгострокових зобов'язань</p> <p>1.1. Сутність, класифікація та оцінка зобов'язань.</p> <p>1.2. Облік короткострокових (поточних) зобов'язань.</p> <p>1.3. Облік зобов'язань по заробітній платі та пов'язаних з нею відрахуваннях.</p> <p>1.4. Особливості обліку довгострокових зобов'язань.</p>	2	2	10

Тема 6. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зарубіжних країн			
1.1. Сутність, класифікація та порядок визнання доходів і витрат.			
1.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат діяльності підприємств.	2	2	10
1.3. Порядок визначення та облік фінансових результатів.			
1.4. Особливості відображення доходів, витрат та результатів діяльності у фінансовій звітності підприємства.			
Разом	16	14	60
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 балів студент набирає на підставі поточних оцінок за всі форми контролю.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <p>1. Завданням модуля контролю 1 (поточного контролю) є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські (практичні) заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал (відповісти усно), розв'язати практичні ситуації (задачі), виконати тестові завдання. За поточний контроль студент має можливість отримати максимальних 70 %.</p> <p>2. Модуль контролю 2 (контрольна робота) проводиться комплексно за всіма темами під час семінарських (практичних) занять, де передбачається письмова відповідь на теоретичні питання та розв'язування практичних ситуацій (задач). Оцінюється вказана контрольна робота у 20 %.</p> <p>3. Контроль практичних навичок у розв'язуванні задач та перевірка додаткових завдань, поданих на самостійне опрацювання, буде здійснюватися за допомогою модуля контролю 3 (самостійної/індивідуальної роботи) вагомістю у 10 %.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою:</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		

Вимоги до письмових робіт	Студенти виконують дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати. Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії – на 4 та 7 занятті. Для студентів заочної форми навчання передбачена одна комплексна контрольна робота, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, які розміщені у Системі дистанційного навчання університету (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6692). Також відповідно до графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студенти самостійно виконують завдання модуля контролю 1 (поточного контролю), модуль контролю 2 та 3 (самостійної/індивідуальної роботи). Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час письмових робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендована література

1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>
3. Воронко Р.М. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Львів: Магнолія, 2018.
4. Оніщенко В.О., Бондар М.І., Дубовая В.В. Облік у зарубіжних країнах: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 576 с.
5. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2016. 370 с.
6. Грінько А.П., Топоркова О.В., Наумова Т.А., Ковалевська Н.С., Л.О. та ін. Облік в зарубіжних країнах: навчальний посібник. Х.: ХДУХТ, 2016. 288 с.
7. Зелікман В.Д., Ерьоміна О.Л., Безгодкова А.О. Облік у зарубіжних країнах: навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2017. 131 с.
8. Губачова О.М., Мельник С.І. Облік у зарубіжних країнах. К.: КНЕУ, 2016. 212 с.
9. Дергачова В.В., Скоробогатова Н.Є., Шик Л.М. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Нац. техн. ун-т України. К.: НТУУ «КПІ», 2014. 257 с.
10. Лучко М.Р., Бенько І.Д., Яцишин С.Р., Мельник Н.Г. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 390 с.
11. Панасюк В.М., Сохацька О.М., Мельничук І.В., Бурденюк Т.Г. Практикум з дисципліни: Міжнародні стандарти обліку та звітності: Норвегія Vs. Україна: : навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2021.
12. Литвин Н.Б. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. К.: Атіка, 2007. 208 с.
13. Максимова В.Ф., Черкашина Т.В. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротاپронт, 2014 р. 238 с.
14. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.
15. Матюха М.М. Облік у зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: Університет «Україна», 2007. 274 с.
16. Кожухова Т.В., Шендригоренк М.Т. Облік у зарубіжних країнах : метод. рек. для вивч. дисц. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 56 с.
17. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В., Бурденюк Т.Г. Міжнародні стандарти обліку та звітності: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 580 с.
18. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2016. 360 с.
19. Товкун Л.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності: особливості впровадження в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. №4. с.272-275.
20. Шандурська В.Г. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Харків, 2014. 244 с.
21. Ягмур К.А. Облік у зарубіжних країнах: практикум. Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. 101 с.
22. Дергачова В.В. Облік у зарубіжних країнах [Текст] : навч. посіб. К. : НТУУ «КПІ», 2016. 257 с.
23. Професійна етика бухгалтера: підручник. С.Ф. Голов, Я.В. Голубка, В.М. Костюченко, Р.В. Кузіна, Л.В. Чижевська. Житомир, ПП Рута. 2022. 260 с.
24. Практика МСФЗ - <https://ibuhgalter.net/ifrs>.

Викладач

Надія ШКРОМИДА